

SLOVENE

Političen list za slovenski narod.

Pe pošli prejemnik:

za

celo leto naprej 26 K — h
pol leta 13 — h
četrt 6,50 — h
mesec 2,20 — h

V upravnstvu prejemnik:

za

celo leto naprej 20 K — h
pol leta 10 — h
četrt 5 — h
mesec 1,70 — h

Za pošiljanje na dom
20 h na mesec.

Naročnino in inserate
sprejema upravnštvo v
Katol. Tiskar. Kopitar-
jeve ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo,
nefrankovana pisma ne
vsprejemajo.

Uredništvo je v Seme-
niških ulicah št. 2, I, 17.

Izhajava vsak dan, izveniši
nedelje in praznike, ob
pol 6. uri popoldne.

Stev. 133.

V Ljubljani, v četrtek 13. junija 1901.

Letnik XXIX.

Shod „krščanske ženske zveze“ v Ljubljani.

Bilo je lepo in pomenljivo zborovanje, ki je imel predvčeranjem najmlajši član naše organizacije: krščanska ženska zveza. Došli možje zborujete vsepovsodi, zganile so se enkrat in stopile v zbor tudi naše vrle žene, da dajo duška svojim čutilom, da dvignejo glas za svoje pravice, da zastavijo svoje sile za idejale, za katere jim bi jejo njihova za vse dobro vnetja srca.

Lepo število gospe in gospodičin se je zbralo imenovanega dne ob treh popoldne v dvorani „Katol. doma“. Iz poročila tajničnega, ki je bilo na prvem mestu in v katerem so narisani početek in prvi koraki novoustanovljene zveze, posnemamo te le črte:

Krščanska ženska zveza ljubljanska se je zasnova po vzoru dunajske. Poročila o izbornem delovanju dunajske zveze so vspodbudila tudi ljubljansko krščansko misleče žensko, da je začutilo potrebo, združiti se. Silni navali na versko življenje med nami zahtevajo nujno, da se združijo vsi dobromisleči k vzajemnemu delu. Potrebe časa zahtevajo sodelovanja vseh. In k temu niso v zadnji vrsti poklicane — krščanske žene. Tudi te naj bi zastavile svoje moči in svoj vpliv v prilog dobri stvari. Ti vzroki so rodili krščansko žensko zvezo, katere namen je, poživiti in okrepiti krščansko mišljenje in življenje med ljubljanskim ženskim. V to svrhu bo nudila zveza svojim članom sredstva k pouku, izobrazbi, vspodbudi, prirejala od časa do časa shode, na katerih se bodo družabnice poučevale v poklicu in času primernih zadevah, časih pa kako skupno cerkveno opravilo, kakoršno so imele že binkoštno sredo v uršulinski cerkvi z govorom o svetopisemski „močni ženi“, kakor je tako živo opisuje in visoko povzdiguje knjiga pregovorov. — Zveza je pri svoji ustanovitvi tudi pozdravila svojo uzornico, dunajsko zvezo: „... Vaš vzvišeni zgled je tudi nas vspodbudil, da se zvežemo v krepko zvezo za visoke in svete idejale, za katere gorite Vě. V sled tega si štejemo v prijetno dolžnost, Vas po ravno dovršeni

ustanovitvi spoštljivo in prijateljsko pozdraviti kot prvobornice krščanske misli.

Za tem je govoril g. stolni vikar Ivan Kalan. Glavne misli njegovega govora so te: Skromni in težki so početki Vaše zveze. Nimate zaznamovati še kdove kakih uspehov. Toda neki uspeh je že to, da ste se priglasile — in da ste se priglasile v tolikem številu! — k društvu, ki nosi v svojem naslovu pridevek „krščanski“, k čemur je treba v naših dneh in zlasti tu pri nas nekaj poguma! Marsikdo bi sam zasajel hotel dober bit, a ko treba pokazati svetu svojo barvo, skrije se v kot. In vendar Bog in naša krščanska čast zahtevata od nas, da se ju ne sramujemo! Poleg edinosti je nam katoličanom pred vsem potreba več srčnosti! — Neki uspeh zveze je bil tudi to, da ste se prvič korporativno udeležile procesije sv. Tereze dan. Kdo bi si mislil, da je to s takimi težavami združeno! Strah pred ljudmi, javno — krščanstvu sovražno — mnenje drži ljudi nekako vklejane, da si ne upajo svetu pokazati svojega krščanskega čela. A te okove, v katere nas je vkoval terorizem, moramo streti! Vaš zgled bo ojunčil tudi druge, ki doslej še nimajo potrebnega poguma, in konečno, upamo, tudi — gospode, katerih bi si pri takih prilikah tudi želeli, da se pokažejo. Kje so časi, ko se iti za procesijo — ne le oficijelno — ampak iz zasebnega nagiba, ni smatralo za nekaj poniževalnega, marveč častnega?! En konkretni zgled! Veliko, z zlatom bogato obloženo bandero stolne cerkve so napravili — kdo? — ljubljanski trgovci! Pa ga gotovo niso samo izza vogla gledali, ampak — korakali za njim. Danes se procesije in take reči prepuščajo le prirobnemu ljudstvu. Krščanske gospe idite tudi tu — kakor navadno pri vsaki dobri stvari — naprej v delu za prenovljenje naše z verskim indiferentizmom prepojene družbe! Kje smo pri nas v primeri z Dunajem, kjer je vendar nekaj inteligence in kapitala, pa se — kakor smo zadnje čase čitali — množice trideseterih tisočev vsipajo po mestu od cerkve do cerkve in glasno svedočijo, da se ne dajo v svojem verskem prepričanju in izpoznavanju od nikogar terorizirati!

Upajmo, da se bo tudi pri nas na bolje obrnilo v tem oziru. V to — da prebijete ta led — ste poklicane krščanske žene! — Prvo in pravo torišče žene je gotovo domača hiša, družina. Tam se žena-mati suči, giblje, delaj, snuj in skrbi! „Žena podpira tri vogle hiše“. Srečna družina, v kateri vlada pridna in verna gospodinja, srečni otroci, ki imajo pobožno mater! A danes, ko se vse naše življenje vrši večinoma v javnosti, ima tudi žena pravico, da se zanima zato, kaj se godi — izven nje hiše, v svetu. Moderna ženska emancipacija teži po tem, pridobiti ženski v javnosti večji vpliv. Ne zadovoljujejo se s svojim dosedanjim delokrogom. Ne samo kuhavnice in šivanko sukati, tudi še za kaj boljšega ima žena zmožnosti! Zato se jim odpirajo višja učilišča in celo vseučilišča, da postajajo zdravnice, profesorice itd. Tudi med Slovenci imamo tako moderno žensko gibanje. Žal, da to gibanje pri vsem, kar je dobrega na njem, nima na sebi nič pozitivno kršč., ako ne celo nekaj krščanstvu neprijaznega. Stara resnica, žal, in beseda našega Boga je, da so otroci sveta modrejši v svoji vrsti, kot otroci luči, bolj zavzeti, bolj delavni, bolj agilni, bolj podjetni. Če hočejo torej »emancipirane« ženske imeti besedo v svetu, ali samo krščanske ne bi smele in ne bi bile dolžne?! Na delo krščansko bodi torej Vam, častite, geslo! — Posnemajte Dunajčanke!

Preteklo nedeljo je obhajala dunajska kršč. ženska zveza svojo 5letnico. Pri tej priliki govoril jim je dr. Lueger med drugimi te besede:

»Vaša zveza je, kakor veste, morala prestati mnogo zasramovanja, toda zasramovanje ni doseglo tega, da bi bila zveza valed tega oslabela, ne, marveč ojačila se je. Strmeč gleda svet naše gibanje. Nikjer ni takega ženskega gibanja, kakor na Dunaju. In če vprašam, zakaj tako cvete in prospeva, vidim vzrok v tem, ker Vaša zveza zastopa one principe, katere mora vsaka dostojna žena za svoje priznavati. Vě zastopate princip krščanske družine, hočete, da ta zopet cvete, da bodi podlaga vsakemu organizmu, ve hočete tem potom

družbo ozdraviti in to je tudi edina pot, k vodi do cilja.

Dunajska zveza torej, — kakor čujemo, — je imela prestajati zasmeh. Tudi Vaša družba, častite, mora prestati ognjeno preskušnjo, zasmehovanja, nasprotovanja, podtikanja slabih namenov. Na vse to bodite kar pripravljene! Nasprotovanje — to je pečat pravičnosti vsak dobre stvari in bo tudi Vaše! Če pa to preskušnjo dobro prestanete in vzlic vsem težavam v dobrem vstrajate, potem boste uveljavile sebe in uveljavile načela, za katere ste se strnile v družbo!

Za govornikom izpregovorila je v jako lepem govoru gospa Marija Druškovičeva; izvajala je sledeče misli in utemeljila koncem stavljeni predlog: Predrage družabnice! Me smo bile doslej res nekam preskromne, prethi; gibale se le v ozkem krogu družinskega življenja. Tega pa se zavedamo, da nam Bog in naša sv. vera ne smeta biti odvzeta! Kaj počnemo, ako nimamo tega zavetja! Ali kaj bo šele z našimi otroci, katere moramo prej ali slej poslati v svet, ako nimajo dobre verske podlage od nas, svojih starišev in verske vzgoje v šoli! Ali bi mogli v viharjih življenja moralno moč imeti, da vse prenesejo in se ne izgube! ... Govornica dalje govori o veliki važnosti mladinske vzgoje in preide na šolo, za katero se vse poteguje, hoteč imeti zase mladino in z mladino — bodočnost, dokler pa šole ne ustrezajo vsem našim željam, pomagamo si s šolskimi društvi, kakor je pri nas družba sv. Cirila in Metoda, ki ima namen našo dečo kakor v verskem tako v narodnem duhu vzgajati. Omenja dunajskega katoliškega šolskega društva, čegar zavetništvo je prevzel na lastno željo nas prejasni prestolonaslednik, Nj. c. k. visokost, nadvojvoda Franc Ferdinand. Navadno visoke osebe prevzemajo protektorat nad društvi samo naprošeni, tu pa je nadvojvoda sam zaželel to storiti. S tem je pokazal svoje posebne simpatije za katoliško šolstvo in za katolištvo, ki je najtrdnjaja opora avstrijskega patriotizma, sploh. Ta novica je presinila vse krščansko misleče državljane s

LISTEK.

† Bogoslovec Francišek Dobnikar.

Bodi zvest do smrti in dal ti bom krono življenja. (Raz. sv. Jan. 2, 10.)

Jasno jutro se je bilo razlilo nad vsa okolico. Izza gora so vplameneli solčni žarki in kamor so prihajali, so vzbujali novo življenje in njihove stopinje so bile blagodejne. Rosa na travnatih bilkah je rdela pod njihovi pogledi in s hrepenečimi usticami so pričakovale pisane cvetke njihove toplote. Dan za dnevom so se zigravali žarki žnjimi, božali jih in poljubljali. A danes — ne. Niso se menili zanje. Hiteli so naprej — naprej. Hiteli so, da zadnjič pozdravijo v mali sobi zamirajočo lučko. Živordeče je plapolala vse življenje in njen plamenček se je vpenjal kvišku, kvišku ... Danes pa je zamirala, pojemala, komaj vidno, komaj čutno.

In žarki so hiteli, hiteli, kakor bi ji hoteli dati svoje moči, svojega žaru.

Tedaj pa je poklical Vsemodri — »podooben je bil kamnu jaspisu in sardu in mavrica, liki smaragd se je videla okoli prestola« (Raz. sv. Jan. 4, 3.) — k sebi

smrtnega angela. Dolga, bela, z bliščem potresena je bila njegova obleka in trepet se je rodil pod njegovimi stopinjami in kadar so zaplule njegove tihe, težke peruti, je zavnel smrtni dah po bližini. In Vsemodri je pokazal na pojemačo lučko, pokazal na zamirajočo mlado življenje Franciška Dobnikarja.

In razpel je peruti blede smrtni angel in odplul iz raja. — Lahno se ga je dotaknil z bledimi, hladnimi ustnami — in lučka je ugasnila. Mlado, nadebudno zemsko življenje Franciška Dobnikarja je končalo svoj tek.

Blagi pokojnik se je rodil dne 10. okt. 1878. pri sv. Katarini nad Medvočami. Gimnazijo je obiskoval v Ljubljani in po dokončanem zrelostnem izpitu je sledil svojemu poklicu, svojemu srcu, ki ga je vodilo v semenišče.

Moški, vzneseni so bili njegovi koraki in ni dvojil, ni omahoval.

»Virtuti et musis« je geslo semenišča. »Virtuti et musis« je bilo tudi njegovo geslo.

Kreposti je posvetil svoje življenje, svojo blago dušo, svoje tiho srce. Bil je

kakor mirna, čista površina vode, ki jo nikoli ne vznemirja bežeči dih vetra.

Vsemogočni mu je bil vnel njegovo dušo in svitlo je vplamenela v hrepeneči ljubezni po Njegovi bližini. Iz njene nevidne globočine pa je vsplaval val za valom na dan, poln teženja, poln hrepenenja po Bogu.

Dobnikar je imel krepko, jedrnatu določen značaj, ki ga je povsodi kazal odkrito, brez hinavščine. Nikdar ga nisi videl, da bi ga premagala strast. Le redkokedaj je bil razburjen in še tedaj si poznal samo potem, da mu je rdečica komaj vidno priplula na lici — a ostrih, nepremišljenih besedi ni pregovoril. Molčal je navadno nekaj trenutkov in še le potem odgovarjal. Bil je ta njegov značaj, liki vitka smreka, ki se je naglo vspela izmed ostalih in rasla kvišku proti solncu — kvišku. Bil je kakor solnčnica v ranem jutru, ki se vedno obrača proti toplim, solnčnim žarkom.

Najrajši je bil sam v družbi molčeč. Le tuintam je izrekel besedico, dovtip, lahko se nasmehnil in bil zopet prejšnji.

A ne samo svoje srce, svojo hrepenečo dušo je posvetil pokojnik svojemu Stvar-

niku, izročil mu je tudi svoj slikarski talent, svojo zmožnost.

Poglejte njegovo »Sveto ljubezen« (Dom in Svet 1900, str. 249). Mu ni-li bila ta ljubezen vodnica? — Mirno, neustrašeno stopa za svojim ciljem in iz srca ji vskipeva vroči, žgavni dar molitve. In mala vinjeta »Živa voda« v Almanah u' slov. bogoslovcev (str. 18). Iz studenca božje milosti je pila njegova duša in kopala se je v ljubezni. Trnje obdaja »Živo vodo« in Dobnikarjeva življenjska pot se je vila med bodečim trnjem. In vendar, ni se vstrašil. Hitel je naprej. Vstrajno in potrpežljivo je prenašal svojo bolezen in sedaj — sedaj vstrkava njegova hrepeneča duša: »Živo vodo«. Ali pa ona (na strani 108). Vnet mož, učenjak-bogoslovec je uzrl »Resnico«. Ali vidite to globoko teženje njegove ljubezni toneče duše po večni resnici? O srečni! Sedaj — sedaj jo gledaš in tvoja duša se nahaja v njeni bližini.

Dobnikar je zajemal svoje motive tudi iz naroda. Bil je pristen narodov sin. O tem nam priča skoro vsaka njegova poteza. Najrajši se poslužuje naših življenja prekipeva-jočih, globokih narodnih pesmi. Kako ljubko,

srčnim veseljem, kakor je nasprotnike osupnila in pogrela. Da imamo v našem prestolonasledniku tako odločnega zaščitnika katoliškega šolstva, to daje nam, od zaničevanja in preganjanja izmučenim katoličanom, novega poguma!

Govornica predlaga, da po zgledu dunajske in štajarske kršćanske ženske zveze tudi ljubljanska odpošlje Nj. c. kr. Visokosti izjavo udanosti in zahvalnosti za ta plemeniti čin.

Izjava se glasi:

Vaša c. kr. visokost! Prejasni gospod najvojvoda!

Novoustanovljena »Kršćanska ženska zveza« v Ljubljani dovoljuje si najudaneje prositi:

Vaša c. kr. visokost blagovoli sprejeti izraz najglobljega spoštovanja in najiskrenejše zahvale za izredno milost, s katero ste Vaša c. kr. visokost blagovolili sprejeti zavetništvo dunajskega katoliškega šolskega društva. Ta velikodušni korak Vaše c. kr. visokosti je napolnil s pogumom in veseljem vse dobromislede Avstrijce in je Vaše c. kr. visokosti vzvišeno osebo tudi našemu slovenskemu ljudstvu izredno omilil. Podkrepljene s tem junaškim činom zagotavljamo tudi me, da hočemo — kakor imenovano društvo — v patrijotiskem in verskem duhu delati in Boga prositi: Bog vse-mogočni čuvaj in blagoslavljaj Vašo c. kr. Visokost in celo prejasno habsburško hišo! V imenu »Kršć. ženske zveze« v Ljubljani.

Uršula Souvanova, predsednica.

Navzoče izjavo, prečitano najprvo v nemškem izvirniku in za tem v slovenskem prevodu, stoje poslušajo in ob koncu živahno aklamirajo

Z »živio« in »slava« - klici prejasnemu nadvojvodu, presvetlemu cesarju in sv. očetu, završe lepo zborovanje.

Daj Bog vsedobri družabnicam na začetem potu vztrajnost in neustrašenost, mladi družbi — rasti in krepost!

Neznosne razmere na c. kr. državni železnici.

Ako si bral članek, ki ga je objavil pred nekajimi desetimi dnevi »Slovenec«, in 5. junija v obliki odprtega pisma slav. vodstvu c. kr. državnih železnic v Beljaku koroški »Mir«, bil si brez dvoma silno ogorčen nad neznosnimi krivicami, katere se godijo Slovincem leta in leta na kolodvoru drž. žel. v Trbižu. Tvoja ogorčenost pa bo gotovo še večja, da doseglja bode skrajne meje, ko ti bom povedal nekaj, kar zasluži na vsak način, da pride v javnost.

Večina postaj in postajic na progi drž. žel. Beljak-Trbiž-Pontabelj ima poleg nemškega tudi slovenski napis: a za slovenska imena se ne briga noben prevodnik; kličejo samo nemška, kakor če bi slovenskih ne bilo. Ali ni to krivica?! — Sprevodniki na tej progi s slovenskimi pot-

niki ne občujejo v njih jeziku, ker ali ne morejo, ali nečeje, ali pa celo ne smejo. Neštetokrat sem se že vozil po tej progi, a nikdar nisem slišal iz ust kakega sprevodnika le jedne slovenske besede, kljub temu da je govorilo občinstvo le slovensko. Ali ni to grozna krivica?! — Pa o vsem tem ne nameravam govoriti. Povedati ti hočem vse kaj hujšega. Poslušaj!

Bilo je lansko leto na nekem kolodvoru med Beljakom in Trbižem. Prišlo je več Ziljank v predvečje (paron) kjer je zahteval portir vozne listke od njih. Prašale so ga še po neki stvari, a ta se zabregne osorno nad njimi: »Ich verstehe nichts windisch. Reden sie deutsch!« In ni hotel govoriti z njimi slovensko. Vse to je opazoval iz bližine koroški rodoljub. Ko Ziljanke odidejo, stopi k nevljudnemu portirju ter ga vpraša: Gospod, kako morete trditi, da ne znate slovensčine, ko sem vendar jaz sam že govoril z vami slovensko; saj ste rojen Slovenec! Mož osupne in pravi bolj tiho: »Res je, kar pravite; a veste, jaz s potniki slovensko govoriti ne smem. Bilo mi je ukazano, da moram, kedar je slovensko govoriti res neobhodno potrebno, poklicati tolmača; a jaz s slovenskimi strankami ne smem govoriti slovensko.«

Odkritosrčno povedano, sili nam iz peresa beseda, ki jo tak uradnik, ki kaj tako peklenko krivičnega zaukaže, popolnoma zasluži, a bi jo črtal državni pravnik! — Tako torej: osebi, ki ima največ občeovati s potniki, portirju kolodvora, kjer se vsak dan čuje vsaj od priprostega ljudstva večinoma le slovenska beseda, je od predstojnika prepovedano govoriti slovensko; in kljub temu, da je rojen Slovenec in zmožen lepe slovensčine, mora v skrajnem slučaju iskati šele slovenskega tolmača: — da, to je pa že preveč; to ni samo vnebovpijoča krivica, to je že skrajna zlobnost, katere je zmožen le najnestrpnejši nasprotnik slovenskega ljudstva, zlobnost, ki zasluži eksemplarično kazen. Kdo je tako slep, da ne vidi, kam tukaj pes tace moli?! Slovincem se hoče vzeti ves pogum, posluževati se svojega jezika pri železn. uradih; radi bi jih siloma ponemčili. — Lahko bi s tega kolodvora navedli še več slučajev, ki svedočijo, kaka nestrpnost vlada tu proti Slovincem, a za danes naj zadostuje samo ta, ker dovolj jasno kaže, kaj se godi za kulisami.

Na nekem drugem kolodvoru ob ravno isti progi je zahteval pred kratkim zaveden Slovenec vožni listek posluževaje se slovenskega jezika, a uradnik ga osorno zavrne: »Poglejte, kak napis ima kolodvor; ali ni izključno nemški?« in začel je modrovati, da je to dovolj jasen dokaz, da se sme tu govoriti le nemško. V pojasnilo omenimo le toliko, da stoji kolodvor v sredi slovenskega prebivalstva, med katerim pa, žal, ne manjka nemškutarjev; v sled žalostnih razmer je neuko in nezavedno ljudstvo seveda primorano lomiti nemščino, kadar ima kaj opraviti na kolodvoru.

slovne črtice (Na pr. »Nazaj« v Pomladnih glasih X. l., ali »Drug za drugim« v »Novi nadi« II. let.) Le žal, da jih nimamo več, zakaj risane so tako, kakor s čopičem: krepko, odločno, izrazito. V malo letih se je izobrazil Dobnikar. Njegov tvorci, plastični duh, njegova težnja za umetnostjo sta mu pomagala izobraževati se. A kolikor bolj se je vspenjal in dvigal njegov duh, tembolj je pešalo njegovo telo. Bil je kakor rahla lotos-cvetka, nežnega zdravja, bil je kakor palma prenešana iz toplejših pokrajin. Hiral je, hiral — dan za dnem celi dve leti in dne 12. jun. ob 7. uri zjutraj je umrl.

Zadnje svoje poteze je posvetil rajnik: »Regi saeculorum immortalis«. (Almanah, naslovna slika). Rekel bi: ta slika je njegova labodja pesem, posvečena Kristusu. Njegova duša mu je prižgala na zemlji zadnje, a najlepše, najboljše kadilo. Sedaj pa prepeva: »Slava« — »Gloria« njegovo hrepenenje Onemu, ki je težilo za njim.

Mirno je ugasnil, brez trpljenja in muke, kakor bi zaspal. Da, saj je zaspal, saj le spi — vstal bo na novo vsejano seme.

Lahka mu bodi zemljica.

F. Ks. Steržaj.

Pa ne samo na tej, marveč tudi na grobenjske progi c. kr. drž. železnic so nam razmere bolj znane, nego bo ljubo izvestnim krogom. Za danes samo nekaj. Na imenovane progi je večja postaja, katerega načeluje strasten Nemec. Ondotni železniški služabniki in delavci pa so v veliki večini — če ne sami — Slovenci. Mož, ki jih ima nadzorovati, je pošten, vrl Slovenec, in govori s svojimi podložnimi v materinem jeziku. To pa zagrizenemu Nemcu nikakor ni všeč. Opetovano je že zaukazal, da mora govoriti z njimi samo nemško, češ, da vsak že zna toliko blažene nemščine, da ga razume. To je seveda le gola domišljija oholega Nemca. — Tudi se je odločno izrazil, da v pisarni oziroma v blagajni ne mara slišati od svojih podložnih nobene slovenske besede.

Dovolj. Iz navedenega se jasno razvidi, kako žalostne so razmere za nas Slovence pri drž. železnici. — Za Francoze je najet in lepo plačan tolmač, za Slovence pa na njih lastni zemlji ni niti tolmača (Trbiž), ali če pa je uslužbenec sam zmožen slovensčine, je ne sme uporabljati, marveč mora klicati v skrajnem slučaju — tolmača! Kake razmere so to?! Kaj tacega si ne moremo misliti niti v deželi culukafrov. Kako dolgo bo trajalo še to neznosno stanje?! — Prašamo tudi mi prav resno: Ali so sl. vodstvu drž. železnic v Beljaku neznane te krivične razmere? In ako so mu znane, ali ne ve za ministerijalno navodilo (Organisationsstatut für österreichische Staatsbahnen § 7.), da morajo uradniki s strankami uljudno ravnati in v domačem jeziku z ljudstvom govoriti?

Dolžnost vsakega rodoljuba je, da sleharno tozadevno krivico objavi, ker ako se le potrpi in molči, lahko mislijo na mero-dajnih mestih, da je vse v najlepšem redu.

Politični pregled.

V Ljubljani, 13. junija.

Pomožni uradniki pri finančnem ministru.

Državni pomožni uradniki so v minulih dneh gojili precej nade, da se uresničijo njih zahteve po zboljšanju položaja. Menili so, da zbornica sprejme davek na želez. vožne karte in odpre s tem vladi vir za potrebno pokritje pri zboljšanju plač diurnistom. A varali so se, davčni odsek je odložil razpravo, vlada pa noče poprej ustreči upravičenim željam. Te dni je prišla k finančnemu ministru deputacija pod vodstvom poslanca Prochazke, da izve, kako meni vlada sedaj postopati. Finančni minister je opetovano ponovil, da zadeva zavisi samo od sklepa v zbornici, ki bo v jeseni gotovo odobrila vladni načrt. Ker pa ta zakon pred 1. julijem 1902 ne bo mogel stopiti v veljavo, bo skušal finančni minister tako ukreniti, da se s pomočjo blagajniških preostankov že prej uveljavi zakon o zboljšanju položaja državnih pomožnih uradnikov.

Italija in trozveza.

V italijanski poslanski zbornici se vrši te dni razprava o proračunu zunanega ministerstva in se tem povodom razni govorniki dotikajo kajpada tudi vprašanja glede zveze z Avstro-Ogersko in Nemčijo. Večina govornikov kakor tudi vlada sama zagovarjajo odločno nadaljni obstoj trozveze, a naglašajo pa tudi večinoma vsi, da se mora obnoviti trozveza popolno na dosednji način in morajo i nadalje ostati v veljavi vse obstoječe določbe. Najglasnejši med vsemi je poslanec Luzzatti. Ta mož želi posebno, da ostane v polnem obsegu i nadalje v veljavi vse v prilog laškemu vinu obstoječe določbe. Ako se pa to ne zgodi, naj bo Avstrija pripravljena na pogajanja glede določitve mejne črte mej Italijo in Avstrijo, ki bodo Avstriji provzročala gotovo večje preglavice, nego pa pogodba glede italijanskih vin. — Kam merijo te Luzzattijeve besede, je jasno. Italija se hoče za eventualni poraz pri vinski klavzuli odškodovati z avstrijskim ozemljem. No, mož naj bo le potolažen, da se njegova želja po laških Tirolah in Trstu še ne izpolni tako naglo.

Nove volitve v Srbiji.

Dne 8. oziroma 21. septembra se vrše nove splošne volitve v srbsko skupščino in dne 6. oktobra v senat. Volitve v prvi

zastop bi se morale glasom nove ustave vršiti redoma dne 21. maja. Ker pa to iz znanih razlogov ni bilo mogoče in ker je bilo treba izvršiti nov provizorni volivni red ter mnoge priprave, se bo ta volitev zakasnila. Glasovanje po novem volivnem redu je precej komplicirano. Mesto glasovnic vržejo volivci v pripravljeno posodo kroglice iz kavčuka. Vsaka kandidatska lista ima svojo posodo. Na deželi more 100, v mestih pa že 50 volivcev sestaviti posebno listo. Volivci se izkažejo z volivno izkaznico, ki jo dobe od županstva. Volivne komisije določi odsek, obstoječ iz predsednikov senata, državnega sveta, najvišjega računskega dvora, prizivnega sodišča in rektorja višje šole. Člani komisij morajo imeti potrebno sposobnost. Volilo se bo 130 poslancev. — O izidu volitve same pripoveduje »Pol. Corr.«, da ni pričakovati posebno vročega boja, ker bode poleg radikalcev, ki so skoro povsodi v večini, nastopili le ostanki nekdanje liberalne stranke, ki jih vodita Avakumović in Ribarac. Dobili bodo v mestih k večjemu pet mandatov. Naprednjaki bodo sklenili kompromis z liberalci.

Kongregacijski zakon v senatu.

Francoski senat je v torek pričel razpravo o zloglasnem načrtu proti kongregacijam ter na predlog predsednika dotične komisije s 176 proti 96 glasovom označil to zadevo kot nujno. Takoj pričetkom razprave se je oglasil senator Vallou proti vladni predlogi, ker nje določbe proti kongregacijam pomenjajo vojsko proti katoliški cerkvi. Dežela pa ravno sedaj potrebuje miru. Koncem seje je predlogo pobijal tudi senator Lamazelle, a bržkone bo ves odpor zaman, ker ima vlada neki večino že zagotovljeno.

Otvoritev španskega parlamenta

se je izvršila predvečeraj na običajno slovesen način. Kraljica - vladarica je v prisotnosti kralja otvorila zasedanje ter prebrala prestolni govor, v katerem se napovedujejo mej drugimi sledeče reforme: splošna volivna pravica, zakon o porotnih sodiščih, prememba konkordata v tem smislu, da se uredi vprašanje glede kongregacij in zboljša položaj svetne duhovščine. Pouk se uredi v liberalnem smislu in poskrbi za nekatere javne zgradbe. Na ta način hoče vlada izvesti vse, kar je v zadnjih bridkih izkušnjah spoznala za potrebno in s čimur meni ustreči željam prebivalstva. Poslanica dalje naglašala, da daje papež Španiji mogočno pomoč, ter da je razmerje napram vsem velesilam prijateljsko.

Sprejem v ljubljansko občinsko zvezo.

(Dalje.)

Gregor Anton, dninar; Gregor Marija, delavka; Grill Urb., žel. prevodnik v pok.; Grum Jera, delavka v tob. tovarni; Hlebš Jakob, mizarški pomočnik; Hočevar Terez., delavka v tob. tovarni; Hribal Fran, umir. sluga in pos.; Hribnik Ant., vrtnar; Hudnik Jakob, tesar; Hvale Jakob, tovarn. del.; Ivanušić Ana, kuharica; Jakopič Fran, del.; Jakopič Ivan, urad. sl.; Jakopič Mar., dnin.; Jakšič Marija, kuharica; Jakulin Mar., branjevka; Jamnik Fran, dninar; Janša Janez, pekovski mojster in posestnik; Jarc Marija, vdova; Jeraj Marija, kramarica; Jerančič M., dninarica; Jereb Jakob, ključavničar; Jereb Marija, branjevka; Jeretina Anton, krojaški pomočnik; Jevc Mat., gostač; Jezeršek Dam., tov. delavec; Ježek Mat., mizarški pomoč.; Jordan Ivan, krojaški mojster; Jug Stefan, umir. železniški nadspr.; Juch Ant., dninar; Jurman Ivan, tov. mizar; Jurman Mar., dninarica; Juriša Nikol., drž. želez. v. rednik; Jurčič Franja, šivilja; Ivan Janez, delavec; Juvandčič Ivana, dninarica; Kadunc Anton, ključ. pomočnik; Kalan Marj., poljedelka; Kalan Apol., gospodinja; Kalan Ivan, tovarniški delavec; Kalinšek Mar., sob.; Kandare Fran, notarski uradnik; Kapelj Martin, drvar in dninar; Kasig Adalbert, krznar; Kastelic Barbara, liv. sladč.; Kastelic Ivan, užitninski paznik; Kastelic Terez., kuharica; Kavčič U., čevlj. vdova; Kellner Ana, steklarja vdova; Kermelj Alojzija, mlin. vdova; Kirn Fran, dninar; Kirn B., dninar; Klander J., gostija; Klemencič Janez, prodajalec suhega mesa; Klešnik Val., pekovski mojster; Klobučavar Anton, umir. žel. nadspr.; Klopčič Hel., branjevka; Klun Fran, tov. delavec; Kneisel K., pom. urad. sluga; Knez Fran, postr.; Knez Josip, delavec; Knific Neža, delav. vdova; Knofer Ivan, dninar; Knofer Marj., dninarica; Klobau Ivan, žel. podm.; Kocjančič Iv., tov. nočni čuvaj; Kocmur M., dnin. vdova; Kodele Fran, prod. sadja; Kodran Ant., delavec; Kogovšek Mar., gostija; Kokalj Ana, služkinja; Komatar Alojzija, delavčeva vdova;

kako nežno je izražena njegova »Pomladna bajka« (Dom in Sv. 1900 str. 313.) Te enostavne, jedrnate, odločne poteze. Ali njegova »Mlada Zora« (istotam str. 345.) katere posamezni prizori kar diha življenje. Fino risana je tudi ona: »Fantič li ostani gor, greva za Jezusom«, (str. 412.) ali pa, še ne objavljena, pred božičem dovršena risba: »Spančice«. Nekaj posebnega, nedosežnega pa so njegove vinjete v »Dom in Svetu« (leto 1900 in 1901.) Risane so v secesiji. A ta Dobnikarjeva secesija ni izrodek lepe umetnosti, ni pretirano, šablonsko risanje stvari, ki ne veš, kaj pomenjajo. On je enostaven, rekel bi priprost kakor gotski slog. In ravno v tej umetnosti nam Dobnikar ugaja. Polne poezije, polne življenja so njegove risbe »K polnočnici« ali ona tipična starica pri peči »Med polnočnico« (Dom in Svet 1897 12. števil.) Ko jo gledaš, se ti nehote vzbujajo oni mladostni spomini, oni znani glasovi ti začno trepetati v duši; obnavljajo se ure, ko si sedel babici v naročji in poslušal njene pravljice. — Sam ne veš kako, sam ne veš kodaj — a vendar prihajajo spomini in te zibljejo v domovino mladostnih sanjarij.

Tem risbam podobne so njegove lepo-

Komatar Antonija, delavka v tob. tovarni; Konec Josip, dninar; Končan Jurij, m. del.; Kopač Josip, strojnik; Koprivec Ter. kuh.; Koren Miroslav, pom. uradnik; Kos Fr., delavec; Kos Jera, del. vdova; Kosec Mat., kumilec; Kosec Pavel, delavec; Kosec Tom., delavec; Košak Mar., služkinja; Košenina Ivan, mesar; Košir Katar., branjevka; Kotnik P., kočijaž; Kovač Anton, postrešček; Kovač Fr., čevlj. mojster; Kovačič Hel., služkinja; Kozin Anton, čevlj. mojster; Koželj Jernej, trg. hl.; Kužuh Mar., tov. delavka; Kranz Vikt., čevljarski mojster; Krašovec Gašper, postrešček; Kregar Mar., dninarica; Kremtasch Helena, krojača vdova; Kremžar Mar., vrtn.; Križnar Ivan, hišni posestnik; Krivic Ana, kurj. vd.; Krivic Marj., tov. delavka; Krule Ivan, žel. pom. čuvaj; Keržan Fran., železn. sprev. in posestnik; Kucler Ana, del. vdova; Kunc J., jetn. paznik v pok.; Kunčič Mat., čevljarski pom.; Kvas Ign., čevlj. Kvas Mar., kuhar; Lampe Anton, kamnos. pom.; Lapajner Jos., mizar; Lavtar Jakob, kroj. mojster; Lavrič Marija, gostiln.; Lavrič Marj., šivilja; Lekan Marj., pek mojstra vdova; Lenče Jos., hišni posestnik; Likar Mar., žel. paznika vdova; Lipovž Fran., miz. in stol. mojster; Loos M., nadsprev. vdova; Lotrič Josip, užitn. rev.; Lovše Minka, dij. gospinja; Lovšin Franjo, gostič; Lovšin Marija, prodajalka slašč.; Lukman Aleš, mitniški paznik; Lukman Fran., žel. sprev.; Magister Hel., del. vdova; Magister Ivan, prip. drž. žel.; Magister Neža, del. vdova; Majce Ivana, šivilja; Mahkota Iv., delavčeva vdova; Marsenika Franja, gostilja; Masak Anton, žel. sluga v pok.; Maschke Mar., uradn. vdova; Mathe Avgust, čevlj. mojster; Mathe Jera, gostilja; Matjašič Fr., postrešček; Mavec Fran., delavec; Mekinda Fran., kamn. pom.; Merjašič Mar., miz. vd. in branjevka; Mervar Anton, nakl. na žel.; Mastek J., delavec v tob. tov.; Mežnar Mar., dninarica; Mlakar Fran., dninar; Mihelič M., ščetar in pos.; Mihevič Jera, delavka v tob. tovarni; More Ivan, izdel. sodavode; Merzlikar Gregor, dninar; Murn Marija, služkinja; Nagelj Marija, čevljarska vdova; Nahtigal Mina, kramarica; Naber Marija, delavka; Nedin Mar., žel. sprev. vd.; Nemeč Iv., pom. sluga; Nigrin Ang., želez. nadspr. vdova; Novak Ign., kom.; Novak Ivan, izvošček; Novak Marg., železniškega čuvaja vdova; Oblak Luc., strežn.; Oblak Marg., dnin.; Oblak Matevž, dnin.; Obrekar Aug., črkost.; Osredkar Fran., čevlj. mojster; Pajsar Mih., kroj. mojst.; Pauholcer Anton, žel. sprev.; Paulc Mat., um. žel. mašin.; Pavlin Neža, služk.; Pavšič Fran., kem., Pečak Iv., umir. stražnik; Pečnik Jera, kuh.; Perko Mart., dnin.; Perne Ivan, kroj. mojst.; Perko Maj., strež.; Pestotnik Val., del. tob. tov.; Pezdir Jak., čevlj. mojst.; Pezdir Matija, prod. usnja; Peksa Vaclav, čevlj. mojst.; Pipan Mar., kram.; Pirc Pet., pek. mojst.; Pirman Mih., jerm. mojst.; Piš Karol, kroj. pom.; Pivk Ivan, pom. urad.; Plahutnik Mar., posest.; Platinšek Anton, izvošč.; Pleško Mar., žel. sprev. vd.; Podkrajšek Ana, pom. urad. vdova; Podkrajnik Martin, kroj. mojster; Podvis Mar., dnin.; Pogačar Fran., zid. pom.; Polajnar Mar., dnin.; Polanko Alojz, čevlj. mojst.; Popp Fran. Ivan, kantiner; Porenta Jak., krojač; Pavšner Valentin, čevlj. pom.; Požar Aleš, kroj. pom.; Praček Neža, dnin.; Prepeluh Mar., tes. vdova; Princ Ant., užitn. paznik; Prosenc Josip; Pirc Fran., okr. glav. urad. sluga; Pirc Fran., miz. mojster; Puh Ludov., miz. mojster; Pungartner Vinc., dninar; Račič Jos., tov. del.; Rajner Aleš, del.; Rapuš Fran., del.; Ravnahrib Luka, tes. pom.; Ravnar Anton, kroj. mojster in pos.; Rasberger Matevž, urar; Razderh Marg., strežn.; Remic Jern., dninar; Rihar Valentin, hišni posest.; Ribtersič Fran., mizarški pomoč.; Robič Neža, prod. masla; Rojc Valent., bivši vrtnar; Rozina Fran., paznik v tob. tov.; Rozman Anton, žel. čuvaj; Rozman Helena, strežn.; Rožanec Mat. čevlj. mojst.; Sabeljko Franja, tov. del.; Satter Barb., tes. vdova; Satter Fran., tov. del.; Sattner Aug., biv. trg. sotr.; Satter Mar. Albina, šivilja; Saveur Josip, del.; Savinšek Fran., tov. del.; Selan Ivan, prek. klav.; Selan Jurij, naj. gostilne; Semič Lovrenc, kroj. pom.; Serše Mat., posestn.; Simonič Mat., postrešček; Sirknik Mat., ključ. pom.; Slamnikar Mart., krojač; Slivar Fran., postrešček; Slobodnik Ivan, gostil.; Smole Jožef, čevlj. mojster; Smrekar Ivan, postrešček; Smrekar Josip Martin, gon. sprev.; Srečnik Jos., tes. pom.; Supin Ant., sluga; Svoboda Viljemina, lekarnarja vdova; Sajn Greg., del.; Škreco Anton, posest. in lastnik konc. za izkuh.; Šarc Fran., gostiln.; Šega Fran., žel. sprev. v p.; Selko Ivan, žel. sprev. v p.; Seme Magdal., del. vdova; Sešek Mar., del. vdova; Sešek Ivan, miz. mojster; Škranjc Iv., miz. mojster; Skrl Mar., del. vdova; Skofic Ant., gost.; Šimnovec Fran., poš. sluga; Sinkovec Iv., postrešček; Šmuc Jos., kant. in sopol.; Sraj Mihael, delav.; Šubelj Ant., zid., hiš. posest.; Šuber Mih., umir. detektiv; Šubic Mar., strež., čevlj. vdova; Šubic Mar., šivilja; Sušnik Leop., postrešček; Šuster Iv. Jer., knj. pom.; Sustersič Ana, dnin.; Švigel Martin, post., posestn.; Stampelj Fran., trgovec; Stanovnik Mar., služk.; Strle Fran., komi; Starman Iv., posl. pri juž. želez.; Strle Jos., prod. lesenin; Strlekar Ant.,

črkostavec; Štibernik Mat., drvar; Stibilj Leop., klep. pom.; Strajnar Mat., voznik; Stancer Ign., dninar; Strehar Mar., gost.; Strekelj Uršula, šivilja; Stampfel Mar., miz. vdova; Stritih Mar., kramarica; Strle Greg., hiš. posest.; Strniša Ana, čevlj. vdova; Sturm Fran., kroj. mojster, davčni ekse.; Taborsky Ivan, hišni posestn.; Thalar Mar., žel. čuv. vdova; Tavčar Neža, del. vdova; Tavželj Mar., dnin.; Tkalič Urš., del. vdova; Toman Apol., dels. ogl. vdova; Tomažič August, kupč. upravn.; Tonia Mar., branjevka; Topolšek, Mar., šivilja; Topolšek Helena, šivilja; Tertnik Ant., klavec; Tschada Lud., hran. ofic.; Turk Mar., bivša tov. del.; Turšič Iv., trg. s slamo in steljo; Uran Uršula, lonč. vdova, prodaj. lončenin. (Konec prih.)

Dnevne novice.

V Ljubljani, 13. junija.

Družbinski večer, ki ga je priredila sinoči tukajšnja skupščina I. občnega uradniškega društva Avstro-Ogerske v veliki dvorani »Mestnega doma« v proslavo 25. letnega obstoja, se je izvršil natančno po vspehu v popolno zadovoljnost udeležencev, katerih je bilo okoli 400, tako, da je bila prostorna dvorana z galerijami napolnjena. Godbene ter pevske točke, posebno pa humoristične nastope je navzoče občinstvo burno odobraval. Večer je otvoril g. predsednik profesor Westers s prisrčnim pozdravom v nemškem in slovenskem jeziku ter s »slava« in »hoch« klicem na cesarja. Med navzočimi smo opazili dvorna svetnika gg. Schaffgotscha in Račiča, vlad. svetnika markija Gozanijs, fin. ravnat. dvor. svetnika g. Lubeca, vojaštvo sta mej. drugimi zastopala gg. podpolkovnika Lukanc in Lavrič. Slavnostni govor je odpal, ker se je g. svetniku Svetcu pripetila nezgoda. — 30 gospodov in dam je bilo pod vodstvom g. prof. Hubada zapelo nekaj zborov. Tudi ostale pevske točke, katere so z znano spretnostjo izvršile gospe Julija Ferjančičeva, gdč. Mira Devova, gospodje Sedlak, Obrekar, dr. Sajovic, Pogačar, dr. Mühleisen ter kvartet gospodov, žele so burno zaslužen po-hvalo. Prav ugajal je komični prizor izpred sodišča, katerega so predstavljali gg. Jak. Obrekar, Paternoster in Sedlak. Ker je tudi vojaška godba pridno svirala in je bila klet in kuhinja g. Krischa izborna, je bil vspeh veselice popoln.

Občinske volitve v Spodnji Šiški. Poročali smo včeraj, da so socialni demokratje zmagali pri obč. volitvah v Sp. Šiški v III. razredu. V I. in II. razredu je zmagal dosedanj odbor. Vseh odbornikov je 17, socialni demokratje imajo med njimi 6 mož.

K izletu na Šmarno goro. Odbor »Krišč. soc. zveze« opozarja tiste rodovine, ki se udeležijo tega izleta prihodnjo nedeljo, da bodo dobro preskrbljeni tudi za zabavo otrok, zato je želeli, da bi se tudi rodovine udeležile tega zanimivega izleta s svojimi otroki.

Naročnikom »Socijalizma«. Naznačili smo že, da je izšel III. zvezek tega dela. Od več strani se izražajo želje, naj bi »Socijalizem« izhajal v krajših obrobkih. Pisatelj in izdajateljstvo prav rada ustrežeta tej želji, a le pod tem pogojem, če tudi naročniki hitreje pošljejo naročnino. Zato se enkrat opozarjamo na nakaznice, katere so se priložile zadnjemu snopiču. — Slov. krišč.-soc. zveza v Ljubljani.

Preuredba južnega kolodvora v Ljubljani. Komisija je odobrila splošni načrt, katerega je o preuredbi južnega kolodvora v Ljubljani predložila južna železnica. Sedaj se bodo pričeli izdelovati podrobni načrti in prihodnje leto se bodo pričelo s preureditvijo, kar bode veljalo šest milijonov kron. Kolodvor bode imel tri dele, jeden del bode določen osebnemu, drugi tovarnemu prometu, tretji oddelek bode določen sestavljanju vlakov. Ta oddelek bode pomaknjen do tretje stražnice za Selo. Poleg bode oddelek za tovarni promet in železnični vozovi bodo zapeljivali lahko v skladišča, ki bodo na severni strani kolodvora. Dovoz se napravi iz Traviških ulic. Tovorna cesta se pomakne do Žabkarjeve tovarne. Sedanje glavno kolodvorsko poslopje se bode porabilo za stanovanje železniških uslužbencev in za brzojavni in poštni urad. Ob Reseljevi cesti se sezida novo, obširno kolodvorsko poslopje, dolgo 160 metrov in s štirimi pokritimi peroni, ki bodo po 200 metrov dolgi in po

9 metrov široki. K prvemu bode pristop iz čakalnice, k ostalim bodo pa imeli dohod iz podzemeljskih hodnikov. Za brzovozno blago se bode sezidalo posebno poslopje tik Dunajske ceste. Preko Dunajske ceste se bodo vozili le prihajajoči in odhajajoči vlaki, a za pešce bo preko železnice napravljena velika brv, da tudi ti vlaki ne bodo mogli ovirati osebnega prometa. Ves kolodvor bode skoro 3 km. dolg.

Mirozov priredi danes v četrtek, 13. t. m., ob 8. uri zvečer ljubljanska meščanska godba.

Majniški izlet Kakor običajno vsako leto, tako je napravilo tudi letos tukajšnje učitelstvo s šolskimi otroci dne 5. t. m. pomladni izlet na prijazni Rožnik. Tu je bral častiti gospod katehet P. Hiacint Šega sveto mašo; potem pa so šolski otroci na vrt gospoda Pršina k zajuterku. V prostej na ravi, katero je na večer poprej poročil blagodejni dež, zabavali so se potem otroci s primernimi igrami in veselim petjem. Na to so se otroci pogostili z jedilom in pijačo. Da je bilo možno vse šolske otroke dostojno pogostiti, podarili so tukajšnji šolski prijatelji in dobrotniki, kakor, gospe Juvancičeva, gg. Kosler, Bolaffio, Zajec, Reininghaus, Mathian, Pogačnik, Galle, Krisper, Suwa, Zorman, Ziegler, polkovnik Paitsch, Vrhovec, Kauschek, Vodnik in Tomé raznih doneskov v blagu in denarjih, za kateri blagi čin jim izreka podpisani v svojem imenu šolske mladine najtoplejšo zahvalo. — V Šiški, dne 11. junija 1901. — A. Javoršek, šolski voditelj.

Mizarska zadruga v Št. Vidu nad Ljubljano se jako lepo razvija, vključ vsem zaprekam in prerokovanjem, da bode kmalo propadla. Sedaj si postavi zadruga svoj lastni dom v Vižmarjih nasproti sedanjemu zadrugnemu skladišču. Temeljni kamen se bode slovesno blagoslovil prihodnji ponedeljek 17. t. m. ob 4. uri popoludne. Priporočamo domače izdelke mizarske zadruge v Št. Vidu najtopleje.

Izpred ljubljanskega porotnega sodišča. Včeraj sta bila 54letni lovec Jurij Ulčar s Homea in 39letni posestnik Franc Kanc, obtožena goljufije, oproščena. Priče so zanikavale obtožbo. — Danes je stal pred ljubljanskimi porotniki 21letni hlapec Anton Kuralt, obtožen, da je noči v od 12. do 13. maja t. l. s topo robatom orodjem udaril v Mojstrani po Jožefu Berčanu, sicer ne z namenom usmrtiti ga, vendar z drugim sovražnim namenom tako, da je radi tega 14. maja Berčan umrl, Anton Kuralt je bil obsojen na 4 leta težke ječe, poostrene vsak mesec s postom in 14. maja vsakega leta s temnico.

Potres. Iz St. Štefana pri Brežah (Koroško) se nam poroča dne 9. jun.: Ob 8. uri 30. min. zvečer smo čutili močan in nagel potresni sunek od zahoda, da se je hiša nevarno stresla. Vendar škode ni napravil potres tukaj nobene.

Samoslovenske ulične napise v Ljubljani danes odstranjujejo raz ljubljanskih vogalov in jih nadomeščajo s slovensko-nemškimi napisi.

Ljubljanske novice. Na odpust je šel zopet za deset dni župan Hribar in sicer v Dalmacijo. — Tatinska dekla. Dekla Jera Vidmar ukradla je svojemu gospodarju brivcu Francu Ferkula na Poljanski cesti št. 23 svoto 60 K. Jera Vidmar je bila že večkrat radi tatvine kaznovana. — Bicikelj ukradel je včeraj iz kazinske veže tob. tovarn. uradniku g. Jožefu Tenschertu neznan tat. Bicikelj je vreden 240 K. — Prijeli so v Ljubljani tistega Buchgraberja, ki je bil pred reškimi porotniki obdolžen, da je sunil svojo ženo v morje, a je bil oproščen. Trdi se, da se bo proti Buchgraberju pričela še jedenkrat preiskava. — Ponesrečil se je včeraj rač. svetnik g. Svetek. Padel je po stopnjicah in si pri padcu izbil nekaj zob.

Efektno tombolo s 500 srečkami a 20 h je dovolilo fin. ministerstvo družnici kmet. družbe v Begunjah na Gorenjskem.

Zdravje v Ljubljani. Od 2. do 8. junija je bilo 23 novorojencev, 28 jih je umrlo in sicer 4 za škrlatico, 4 za jetiko, 1 za vnetjem sopilnih organov, 1 vsled mrtvouda, 1 vsled nezgode, 2 vsled samomora, 15 za različnimi boleznimi, med njimi

7 tujcev, 12 iz zavodov. Za infekcijskimi boleznimi so oboleli, in sicer: 7 za škrlatico, 1 za oslovskim kašljem, 1 za vrtico, 1 za varicello (noricami), 1 za trahom.

Stavka v Podgori pri Gorici se nadaljuje.

Kanibala pred mariborskimi porotniki Včeraj se je pričela pred mariborskimi porotniki obravnava proti 40letnemu viničarju Francu Bratuši in njegovi 50letni ženi Mariji, ki sta svojo 12letno hčerko Ivano zadavila, spekla mrtvo truplo in potem svojega otroka — pojedla. Z nožem sta spečeno truplo razrezala na petero kosov. Bratuša je povedal, da je bral v povestih o Indijancih, da divjaki jedo človeško meso in je ta vzgled posnemal, ker je bil — lačen. Umoril je dekle, ker je iz strahu pred kaznijo ni bilo več dni domov, a ko jo je dobil, bila je tako slabotna, da se je bal za njo plačevati bolniške stroške. V hiši Bratuševi so se res našle oglodane kosti umorjenega otroka. Žena Bratuševa taji. — Bratuša je bil obsojen na smrt, žena njegova pa na tri leta težke ječe.

Kako se odira v Galiciji. Kmet Filip Sosny je imel v vasi Zalawie v okraju Trembovla lepo gospodarstvo, a danes je berač. Stvar je prišla tako-le: Leta 1886 je padel Sosny v Trembovli v roke oderuha žida Mojzesa Drimmera, od kojega si je izposodil 8 gld. ter podpisal menjico, glasečo se na 12 gld. Na to si je izposodil še male svote, katere je žid povečkal na 50 gld. ter dobil zastavno pravico na žito v vrednosti 100 gld., štiri ovce, deset gosij in vso slamo. Dne 14. januarja 1901 se je Sosny vrodil sodni odlok, s katerim se razpisuje dražba njegovega gospodarstva, vrednega 4000 gld. »Veščaki« cenili so se cenili do 870 gld. Vzlic prošnji Sosnyja se je dražba hitro vršila, žid Mojzes Drimmer je pos-stvo kupil, hišo podrl, njive parceliral in prodal za 3620 gld., tako je imel čistega dobička 2120 gld. Ali je to mogoče? Poročilo je prinesel »Dzienik Polska«.

Rabin podjetnik državnih zgradb. Časopis »Przedsvit« piše, da je zlo-covski rabin milijonar Rohatyn od države prevzel zgradbo vojašnice ter bo pri tem pridobil skoraj 35 odstotkov iz po preračunu dovoljene glavnice. Kdor zna, pa zna.

Goljufija tovarnarja Fränkla. Möd-linski tovarnar za čevlje, Fränkl, je sezidal v Temesvaru tovarno, ter se zavezal ogerski vladi, da bo porabljal le domači material in delavske moči. Zato je dobil zastojni svet in 70.000 K podpore. Zdaj se je degnalo, da je žid Fränkl pošiljal v Temesvar blago iz Mödlinga in tako ogersko vlado goljufal.

Prusija kupuje premogovnike za državne potrebe. Pruski trgovinski minister Brefeld je kupil premogovnika »Achenbach« in »Waltrop« za 25 mil. mark. Tako bo mogla Prusija oskrbeti potrebe državnih železnic. Pri nas se kaj tako pametnega ne domislijo.

Senzacijelna zaroka. Poročali smo, da je bila pred pariškimi porotniki oproščena ruska studentka Vera Gelo, ki je ustrelila na profesorja Deschanela, a pri tem usmrtila svojo prijateljico Zelenino. Sedaj se javlja, da se je brat umorjene Zelenine zaročil v Vero Gelo.

Samomor anarhista. Anarhist Alessandro Santinelli se je ustrelil v Sinigaglij na Laskem. Določen je bil, izvršiti nek atentat, a šel je rajši sam v smrt.

Ibsen je toliko ozdravel, da se ni bati za njegovo življenje. Že v prihodnjih dneh pojde lahko na sprehod.

Nove zdravniške iznajdbe. Ogorski zdravnik dr. Josip Strojjan je iznašel sredstvo, s katerim je mogoče mrtva trupla okameniti. Dalje je dr. Strojjan iznašel tekočino, od katere se izpije na dan le jedno navadno žlico in je potem lahko štiri dni brez hrane in pijače. Iznašel je tudi serum proti malariji in kugi ter pravi, da bo ta serum dosegel velikih uspehov.

Avtomobil izvošček. Prvi avtomobil izvošček je pričel včeraj voziti v Zagrebu.

Umor duhovnika. V Villanuova pri Saragossi je mej procesijo sv. Rešnjega Telesa mej nekim duhovnikom in učiteljem prišlo do nesporazumljenja. Učitelj je potegnil nož in ga zasadil v duhovnika. Duhovnik se je mrtev zgrudil.

Zabarikadirani uredniki Nedavno je od svojih poslov odstopil glavni urednik pariškega lista »Figaro«. Vodstvo lista je prevzel na to drugi vodja lista Perivier. Predvčeranjim vršil se je občni zbor delničarjev lista »Figaro«, na katerem se je sklenilo, da se Perivier odvzame vodstvo lista. — Določilo se je, da naj vodi glavne uredniške posle predsednik upravnega sveta delničarjev. Novi glavni urednik se je podal v uredništvo, a dobil je vrata zaprta. Perivier se je v uredništvo s svojimi sodelavci zabarikadirali in ni pustil novega voditelja v uredniške prostore. Včeraj »Figaro« ni mogel iziti.

Koliko je omoženih žensk. V Avstro-Ogerski pride na 100 žensk 43 omoženih, na Nemškem 50 omoženih na 100 in na Angleškem 41 omoženih žensk na 100 žensk.

Dohodki žida Ballina. Žid Ballin, kojega je nemški cesar poslal v Kino, da mu poroča, kako stoji nemške stvari, ima po listu „Echo“ kot vodja hamburško-ameriške vožne družbe 100.000 mark na leto in 160.000 m. tantijem. Poleg tega je vodja berlinske električne družbe s plačo 40.000 m. na leto, torej 360.000 naših kronic. „Sl. Narod“ mu tega gotovo ne zavida. Naj bi imel ljubljanski škof toliko!

Ženske roparice. Ameriški listi so poročali, da je po osvobojevanju poslaništva v Pekinu udeleževala se ropanja kitajskih domov tudi žena angleškega dostojanstvenika lady Macdonald. Iz cesarske palače je ugrabila mnogo dragocenosti. Angleški listi sedaj odgovarjajo na to s tem, da trdijo, da je ropala po Pekinu tudi žena ameriškega poslanika in naštevajo razne dragocenosti, katere je odnesla Kitajcem.

Društva.

(Prostovoljno gasil. društvo v Vel. Laščah) vabi k veselici, katero priredi v nedeljo dne 16. junija t. l. na vrtu g. Franc Grebenca. Iz prijaznosti sodeluje gosp. Mat. Žužek-Jamnik, član slov. drame v Ljubljani. Vsporedi: 1. Petje. 2. Deklamacija. 3. Petje. 4. Komičen prizor. 5. Petje. 6. „Eno uro Doktor“. Burka v enem dejanju. Poslovenil J. Alešovec. 7. Prosta zabava. — Začetek ob 4. uri popoldne. — Ustopnina 40 v. Čisti dohodek namenjen je za pokritje društvenega dolga. — K obilni vdeležbi uljudno vabi odbor.

(Veliki koncert „Sportnega društva Maribor“) se zavoljo gostilniških razmer v Narodnem domu ne vrši 16. junija, marveč 7. julija t. l.

Odbor.

(Pevsko bralno društvo „Ilirija pri Pobegih“) vabi na veselico, katero priredi v nedeljo, dne 16. junija t. l. s sodelovanjem društev „Svoboda“ iz Sv. Antona in „Zrinjski“ iz Dekani, na dvorišču konsumnega društva. Razpored: 1. Pozdrav predsednika. 2. H. Volarič: „Na planine“, poje mešan zbor društva „Ilirija“ iz Pobegov. 3. J. Fleišman: „Triglav“, poje mešan zbor društva „Svoboda“ iz Sv. Antona. 4. P. H. Sattner: „Nazaj v planinski raj“, poje mešan zbor društva „Zrinjski“ iz Dekani. 5. S. Gregorčič: „Domovini“, deklamacija. 6. P. S. Sattner: „Kedaj moramo piti“, nar. P. A. Hribar: „Hišica očetova“, narodna. J. Žirovnik: „Kukavica“, narodna, poje mešan zbor društva „Svoboda“ iz Sv. Antona. 7. H. Volarič: „Pogovor z domom“, poje mešan zbor društva „Zrinjski“. 8. Prizor: „Predsednikom“, vprižarjajo domači diletantje. 9. Iv. Kuret: „Himna Iliriji“, poje moš. zbor društva „Ilirija“ iz Pobegov s spremljevanjem godbe. 10. Srečkanje s tremi dobitki. Začetek veselice ob pol 5 uri pop. Vstopnina 40 h. Sedeži 20 h. Srečke po 20 h. K obilni vdeležbi uljudno vabi odbor. Čisti dobiček je namenjen v nabavo društvene zastave. N. B. V slučaju neugodnega vremena se veselica prenese na 23. t. m.

Darovi.

Za pogorelce v Kropi.

III. izkaz.

Gg.: Fr. Pršina št. Jurij pri Kranju obleko 9 kg. Karolina Kandare v Ljubljani obleke 8½ kg. Rezi Lisec Borovnica, obleke 11 kg. Fr. Čuden v Ljubljani obleke 7 kg. Schweiger, Leskovec 20 K. Alojzij Stare, župnik v p. 20 K. Jožef Jereb, župnik v p. 7 K. Dr. Jožef Lesar 10 K. Dr. Tomo Zarnik 50 K. Jan Meršolj, kapelan 10 K. Dr. Ivan Kulavic, sem. vodja 10 K. Karol Ceme, župnik 6 K. Uredništvo „Slovenca“ 70 K. Troha Ivan, Kamnik 4 K. Mladič, Postojna 10 K. Janez Sajč, nadučitelj 4 K. Anton Fetich-Frankheim 2 K. Gdč. Alb. Tavčar 2 K. Val. Schagnetti 2 K.

III. izkaz.

Gg.: Martin Zarnik, naduč. 20 K. Rodbina Foerster 8 K. Jož. Verdir, c. kr. poštni opravilj 67 K. 40 h. Ant. Ditrich nabral v hotel Štrukelj 11 K. Anton Aškerc, urednik 5 K. J. Tavčar, župnik Leše 25 K. Andrej Kmet, nadučitelj Cerklje obleke 5½ kg. J. Robič, Kranjska gora obleke 6 kg. Jan. Železnikar Ljubljana, manufakt. 5 kg. Tomaž Rožnik, Selški župljani 37 K. 12 h. P. Brežice 10 K. Iv. Baloh 2 K. I. Ogorelec, župan 1 K. S. Pogačnik 1 K. S. Punčah, nadučitelj 1 K. vsi iz Šmarje-Sap. Fr. Žvan 30 K. Lorenc Kristoflič nabranih 26 K. I. Šafer, Duplej 10 K. Župnija Sela pri Kamniku 10 K. Župljani iz Ježice 50 K. Plahutnik, kapelan 6 K. Uredništvo „Slovenca“ 120 K. Davorin Štine, izletniki na Krošljem griču, Vrhnika 6 K. R. Napret, Maribor 10 K. Fr. Konšek, Trojane nabranih 10 K. M. Javorsky, Jese-nice obleke 20 kg.

Bog plačaj darovalcem!

Za odbor: Hoenigman.

Za pogorelce v Kropi. G. dr. Jos. Gruden, alogj. prefekt, 5 kron. — Gosp. Jan. Oblak, župnik v Gradu pri Biedu, 10 kron.

Za pogorelce v Gorenji vasi: G. Jan. Oblak, župnik v Gradu 10 kron. — Sl. župni urad na Brdu 20 kron.

Bog plačaj!

Telefonska in brzojavna poročila.

Praga, 13. junija. Točno ob 6. uri zvečer je došel včeraj vlak na Franc Jožefov kolodvor, kjer so ga pričakovali deželni maršal Lobkovic, predsednik dež. nadsodišča Wessely, župan Srb in mnogi drugi dostojanstveniki. Na županov češko-nemško-češki pozdrav je odgovoril cesar najprej češko in potem nemško, izražajoč veselje, da more zopet bivati sredi ljubljene prebivalstva in svojega kralj. glavnega mesta ter se prepričati o njega napredku, ter zahvaljujoč se za dokaze udanosti in ljubezni. Na dvoru je pričakoval cesarja kardinal ter vojaški in dvorni dostojanstveniki.

Praga, 13. junija. (C. B.) Cesar je vsprejel danes dopoldne številne deputacije, mej temi duhovščino, plemstvo, deželni odbor, mestno zastopstvo. Na nagovor poslednjega je odgovoril vladar v obeh jezikih. V odgovoru na nagovor kardin. knez-nadžkofa Skrbenskega je rekel vladar, da bodo interesi katoliške cerkve našli v njem vedno toplega pospeševatelja. Deputaciji plemstva je odgovoril cesar, da je plemstvo vedno bilo in bo trdna opora prestola.

Berolin, 13. junija. Cesar bode prisostvoval velikim vojaškim vajam meseca septembra pri Danzigu.

Berolin, 13. junija. Kakor se čuje, namerava cesar grofa Waldersee povzdigniti v knežji stan.

Pretorija, 13. junija. (C. B.) Na meji Swazi-dežele je bilo ujetih 26 Burov, mej njimi brat vodje Šalk-Burgerja.

London, 13. junija. (C. B.) „Standard“ poročajo iz Shanghaja: Cesarjev odlok ukazuje izbor cesarske čete v varstvo železnic.

Katoliška Tiskarna

priporoča raznovrstne

vizitnice

po nizki ceni.

Žitne cene

dne 12. junija 1901.

(Termin.)

Na dunajski borzi:

Za 50 kilogramov.

Pšenica za junij	K 8-20	do 8-25
„ „ jesen	8-46	8-47
Rž za junij	8-12	8-17
„ „ jesen	7-42	7-43
Turšica za junij	5-73	5-75
„ „ julij-avgust	5-77	5-78
„ „ september-oktober	5-99	6-00
Oves za junij	8-15	8-20
„ „ jesen	6-66	6-67

Na budimpeštanski borzi:

Pšenica za oktober	8-21	8-21
Rž za oktober	7-00	7-01
Oves za oktober	6-24	6-25
Koruzna za junij	5-19	5-20
„ „ julij	5-50	5-51

(Efektiv.)

Dunajski trg.

Pšenica banaska	K 8-10	do 8-50
„ „ južne zel.	7-81	8-10
Ječmen	7-30	8-25
„ „ ob Tisi	7-20	8-25
Koruzna ogerska	5-80	5-99
Cinkvant	6-95	7-25
Oves srednji	8-20	8-30
Fizol	8-00	10-00

Metecrologično poročilo.

Višina nad morjem 306-2 m, srednji zračni tlak 736-6 mm.

Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Padačina v 24 urah
12 9 zveč.	730 2	18 4	sl. jzahn.	del oblak.	
13 1. zjutr.	726 1	17 2	sl. svzh.	pol oblak.	3-2
13 2. popol.	729 7	22 2	brevz.		
Srednja večerjanja temperatura 20 1 normale: 17 4					

Katoliška Bukvarna v Ljubljani

priporoča:

Sve to leto 1901. Molitve za odpustke sv. leta. Sestavil Andrej Zamejic, stolni dekan. Drugi pomnoženi natis. Cena 35 h. po pošti 40 h.

Razlaga velikega katekizma ali krščanski nauki za cerkev. Sestavil Ant. Vetrnik, župnik na Dolu. Prvi zvezek: o veri in apostolski veroizpovedi. Broširano 2 K, s pošto 20 h več.

Zaročenca (I promessi sposi). Milanska povest iz 17. stoletja. Laški spisal Aless. Manzoni, poslovenil I. B.—č. Broširano 2 K, po pošti 20 h več.

Na prodaj sta

2 križeva pota

jeden 95 cm. visok, velja gl. 65.—,
drugi 150 cm. visok, velja gl. 250.—

pri 552 12-7

FR. TOMAN-u,

podobarju in pozlataju v Ljubljani, Valvazorjev trg št. 1.

Za pomladno in poletno dobo

priporočam gospodarjem in kmetovalcem, kakor tudi raznim podjetnikom svojo veliko zalogo potrebnih za stavbe: portland- in roman-cement, železo za vezi, storje, traverze, železniške šine, okove za vrata in okna, trombe, cevi za vodovode, štedilnike (Sparherde).

Potem poljedelske stroje: slamoreznice, gepeljne, mlatilnice, fino izdelane, močne pluge, stroje za posnemanje smetane, stiskalnice za sadje, najnovejša trombe za gnojnice in drugo potrebno orodje za poljedelstvo.

Razno orodje za kovače, ključavničarje in mizarje.

Nagrobne križe, vilite kotle, jeklo za svedre, tehtnice in uteže, žimo.

morsko travo, kakor veliko izber v kuhinjski opravi itd. po jako nizkih cenah.

Fran Stupica,

232 30-14

trgovina z železnino in specerijskim blagom,

Ljubljana,

Marije Terezije cesta št. 1, poleg gostilne „pri Figovcu“.

VINACET

Jesihov cvet Vinacet, z vodo razredčen, daje najzdravejši, najstalnejši in zelo okusen jesih

1 mala stekl. za 5-10 litrov kisa 1 K
1 velika „ 20-40 „ 3 K

Na prodaj v trgovinah špicerij, delikates in v drogerijah. 366 20-10

Paziti je na varstveno znamko.

Plinati osečki

za snajenje parketnih tal dobe se pri tvrdki BRATA EBERL v Ljubljani, Frančiškanske ulice. Vuanja naročila proti povzetju. 228 24 11-11

Proti malokrvnosti.

Železnato vino

lekarnarja G. Piccoli

v Ljubljani

dvornega založnika Nj.

Svetosti papeža

ima v sebi 90krat več železa

kakor druga po reklamni nezaslužno sloveča china-železnata vina, katere čisto nimajo več železa v sebi, kakor vsako ceno namizno vino. 8-12

Vsi ted tega največje jamstvo za izdatnost tega vina pri malokrvnih, nervoznih ali vesled boleznih oslabilih osebah, kakor tudi še posebno pri bledih, slabotnih in bolehalnih otrocih. II. 590 50-50
Dobiva se v steklenicah po pol litra.

Razprodaja.

590 4-2

M. Žargi v Ljubljani,
Prešernove ulice.

razprodaja po znižanih cenah

cele zaloge

oblek, perila, zavrtnikov itd.

za moške, ženske in otroke.

Nabirajte že rabljene

poštne znamke vseh dežel in vrst, tudi najnavadnejše. S tem pomagajte ubogim dečkom pri vzgoji za duhovski stan. Lepe nabožne spom. nke, zlasti križevniške rožne vence, svetinje sv. Antona in praškega Jezuska dobite za marke. — Pisati in poslati je pisarni „Bellehem“ v Bregencu (Predarlisko). 1113 25-18

Dunajska borza.

Dne 13. junija.			Dne 12. junija.		
Skupni državni dolg v notab	98-55		20 mark	23-50	
Skupni državni dolg v srebru	98-25		20 frankov (napoleonor)	19-07	
Avstrijska zlata renta 4%	118-—		Italijanski bankovci	90-70	
Avstrijska krona renta 4%	96-—		C. kr. cekini	11-33	
Ogerska zlata renta 4%	118-—		Dne 12. junija.		
Ogerska krona renta 4%	92-95		3-2% državne srečke l. 1854, 250 gld.	179-—	
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	1672-—		5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	171-—	
Kreditne delnice, 160 gld.	674-50		Državne srečke l. 1864, 100 gld.	207-75	
London vista	240-15		4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	95-15	
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj. 117-47½			Tisne srečke 4%, 100 gld.	143-75	
			Dunavske vravnave srečke 5%	258-—	
			Dunavsko vravnavno posojilo l. 1878	105-50	
			Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	94-25	
			Priporitne obveznice državne železnice	425-25	
			„ „ južne železnice 3%	346-25	
			„ „ južne železnice 5%	122-—	
			„ „ dolenskih železnic 4%	—	
			Kreditne srečke, 100 gld.	399-50	
			4% srečke dunav. parobr. družbo, 100 gld.	397-—	
			Avstrijskega rubečega križa srečke, 10 gld.	49-25	
			Ogerskega	5	
			Budimpešt. bazilika-srečke, 5 gld.	16-85	
			Rudolfove srečke, 10 gld.	58-—	
			Salmove srečke, 40 gld.	201-—	
			St. Genois srečke, 40 gld.	234-—	
			Waldsteinove srečke, 30 gld.	394-50	
			Ljubljanske srečke	60-—	
			Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	278-—	
			Akcije Ferdinandove sav. želez., 1000 gl. st. v.	6000-—	
			Akcije tržaškega Lloydja, 500 gld.	887-—	
			Akcije južne železnice, 300 gld. sr.	105-75	
			Splošna avstrijska stavbinska družba	161-—	
			Montanska družba avstr. plan.	468-25	
			Trboveljska premogarska družba, 70 gld.	440-—	
			Papirnih rubljev 100	253-25	

Nakup in prodaja

vsa vrstna državna papirja, sredk, denarjev itd. Zavarovanja za izgube pri tvebanjih, pri izrebanju najmanjšega dobitka. — Promese za vsako tvebanje. Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba

„MERCUR“

1, Wallzeile 10 in 13, Dunaj, I., Strobelgasse 2.

Pojasnili so v vseh gospodarskih in finančnih stvarih, potem o kurnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni sveti za dosego kolikor je mogoče visocoga obrestovanja pri popolni varnosti

naloženja pri glavni.